

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/22/2014
Identifikačné číslo spisu:	6014200147
Dátum vydania rozhodnutia:	23.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6014200147.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: W. K., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Alžírsko, zastúpený Advokátskou kanceláriou Škamla, s. r. o., Makovického 15, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície PZ Banská Bystrica, Štefánikovo nábrežie 7, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14. januára 2014, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. mája 2014, č. k. 1Scud/3/2014-68, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. mája 2014, č. k. 1Scud/3/2014-68 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14. januára 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 1183,34 Eur (titulom náhrady trov právneho zastúpenia) do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, k rukám jeho právneho zástupcu.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14. januára 2014, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Žilina č. PPZ-HCP-BB7-936-014/2013-PP zo dňa 15. októbra 2013, ktorým bol žalobcovi podľa § 50 ods. 1 písm. c/ a d/ Zákona o pobyte cudzincov zrušený trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a odvolanie žalobcu bolo zamietnuté.

V dôvodoch rozsudku uviedol, že preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie a postup správnych

orgánov podľa druhej hlavy piatej časti OSP apo preskúmaní vecí a postupu žalobu žalobcu podľa § 250j ods. 1 OSP dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť, pretože rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom.

Krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalobcovi bol udelený trvalý pobyt rozhodnutím zo dňa 25. januára 2010. Po udelení trvalého pobytu sa žalobca zdržiaval na území Slovenskej republiky spoločne s manželkou a maloletou dcérou len 19 dní a vycestoval do Alžírsk. Na územie Slovenskej republiky sa opätovne vrátil až dňa 26. marca 2013. Manželka žalobcu požiadala listom zo dňa 8. októbra 2012 o zrušenie povolenia na trvalý pobyt žalobcu na území Slovenskej republiky.

Dňa 19. novembra 2012 bolo vydané prvé rozhodnutie, ktorým bol žalobcovi zrušený pobyt na území Slovenskej republiky (toto prvé rozhodnutie bolo na základe podaného odvolania zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie). Je nesporné, že už v čase prvého rozhodnutia, ktorým bol zrušený trvalý pobyt žalobcu na území Slovenskej republiky (19.11.2012), sa žalobca nezdržiaval na území Slovenskej republiky viac ako 180 dní. Už v tomto čase bol daný zákonný dôvod na zrušenie trvalého pobytu žalobcu.

Ako ďalší dôvod na zrušenie trvalého pobytu na území Slovenskej republiky bola skutočnosť, že manželia nevedli spoločný rodinný život od 30. januára 2012 a v súčasnom období sú v rozvodovom konaní. Od januára 2012, keď sa manželka žalobcu vrátila na územie Slovenskej republiky až do marca 2013 žalobca nebol v styku s maloletou dcérou i napriek tomu, že v tomto čase mal zabezpečený neobmedzený pobyt na území Slovenskej republiky.

Podľa krajského súdu zrušenie trvalého pobytu žalobcu nie je neprimerané v súvislosti s možnosťou styku žalobcu s maloletou dcérou. Zrušením trvalého pobytu žalobcu na území Slovenskej republiky sa žalobca z územia Slovenskej republiky nevyhostuje, nezakazuje sa mu pobyt na území Slovenskej republiky a ani sa neobmedzuje jeho sloboda pohybu a pobytu. Žalobca má možnosť zdržiavať sa na území Slovenskej republiky, napr. na základe požiadania o tolerantný pobyt v zmysle § 58 ods. 2 písm. b/ Zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého policajný útvar udelí tolerovaný pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ak nie sú dôvody na zamietnutie žiadosti podľa § 59 ods. 12, ak to vyžaduje rešpektovanie jeho súkromného a rodinného života a neohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok. Aj pre tolerovaný pobyt však musí žalobca spĺňať podmienky požadované zákonom.

Krajský súd považoval za preukázané, že žalobca sa zdržiaval mimo územia Slovenskej republiky viac ako 180 dní a túto skutočnosť písomne neoznámil správnomu orgánu, čo potvrdzuje aj samotná výpoveď žalobcu zo dňa 11. septembra 2013 a túto skutočnosť potvrdzujú aj odtlačky z priechodových pečiatok v samotnom cestovnom doklade.

Krajský súd po preskúmaní vecí a postupu správnych orgánov dospel k záveru, že zrušenie trvalého pobytu na území Slovenskej republiky bolo u žalobcu v súlade so zákonom, žalobca ako príslušník tretej krajiny sa bez písomného oznámenia policajnému útvaru nepretržite zdržiaval v zahraničí dlhšie ako 180 dní, neoznámenie tejto skutočnosti je v rozpore s verejným záujmom Slovenskej republiky a bezpečnosti štátu, štát musí mať záujem na regulovaní počtu cudzincov z tretích štátov na svojom vlastnom území s trvalým pobytom. Záujem na regulácii počtu cudzincov z tretích štátov na území Slovenskej republiky je tiež aj vo verejnom záujme Slovenskej republiky, zrušenie trvalého pobytu neprimerane nezasahuje do súkromného života žalobcu, keďže žalobca sa môže aj naďalej pohybovať na území Slovenskej republiky, musí však za podmienok stanovených zákonom využiť inú možnosť pobytu, napr. tolerovaný pobyt.

Žalobca bol v konaní neúspešný, preto mu krajský súd v zmysle § 250k ods. 1 OSP nepriznal náhradu trov konania.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov žalobcu

Žalobca podal proti rozsudku krajského súdu včas odvolanie, v ktorom uviedol, že s rozsudkom v celom rozsahu nesúhlasí z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP, teda z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca poukázal na ustanovenie § 50 ods.1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov, z ktorého vyplýva, že policajný útvar zruší trvalý pobyt, ak štátny príslušník tretej krajiny sa bez písomného oznámenia policajnému útvaru nepretržite zdržiava v zahraničí dlhšie ako 180 dní.

V uvedenom zákonnom ustanovení je uvedený pojem „zdržiava“ v prítomnom čase. Jazykovým výkladom je výklad slov použitých v právnej norme. Tieto slová majú rovnaký význam ako v bežnom spisovnom jazyku, výnimkou sú legálne definície, ktoré sú obsiahnuté priamo v právnych predpisoch. Pojem „zdržiava“ je konštantné vnímaný v prítomnom čase. Pojem formálne presne, jednoducho a jednoznačne vyjadruje oprávnenia a povinnosti navrhovateľa.

Podľa žalobcu interpretácia právnej normy bez akceptácie jej zmyslu a účelu vedie k absurdným dôsledkom, ktoré robia z právneho poriadku nie systém, ale náhodný zhluk noriem.

V dotknutom zákone ustanovení je celkom zjavne použitý pojem zdržiava sa v prítomnom čase. Pod pojem „zdržiava sa“ nemožno v žiadnom prípade podradiť aj pojem „zdržiaval sa“ alebo pojem „bude sa zdržiavať“.

Podmienkou zrušenia trvalého pobytu v zmysle dotknutého zákonného ustanovenia je skutočnosť, že štátny príslušník sa „zdržiava“ v zahraničí, nie „zdržiaval“ v zahraničí.

Podľa žalobcu zrušiť trvalý pobyt podľa ustanovenia § 50 ods. 1 písm. c/ možno iba v čase, keď sa štátny príslušník tretej krajiny reálne zdržiava v zahraničí, nie keď už sa nachádza na území Slovenskej republiky. Účastník konania sa v čase vydania rozhodnutia Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica č. p.: PPZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14. januára 2014 zdržiaval na území Slovenskej republiky. Ustanovenie § 50 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov preto nebolo možné v jeho prípade aplikovať.

Na klasifikácii pojmu „zdržiava“ je pritom relevantný iba okamih vydania rozhodnutia a nie skutočnosť, že tomu tak v minulosti bolo alebo mohlo byť.

Vzhľadom na uvedené žalobca má za to, že krajský súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže ustanovenie § 50 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov je možné aplikovať iba v prípade, že cudzinec sa zdržiava mimo územia Slovenskej republiky v čase vydania rozhodnutia o zrušení trvalého pobytu.

Žalobca ďalej poukázal na to, že má na území Slovenskej republiky maloletú dcéru, ktorá je rozhodnutím Okresného súdu v Martine vydaným v konaní vedenom pod sp. zn.: 12P/315/2012 zverená do času vydania rozhodnutia o rozvode manželstva do starostlivosti matky. Súd zároveň týmto rozhodnutím uložil manželke navrhovateľa povinnosť umožniť navrhovateľovi stretávať sa s maloletou každý štvrtok od 16:30 hod. do 18:30 hod., a to bez prítomnosti matky. Manželka navrhovateľa toto rozhodnutie neakceptuje.

V priebehu konania vedeného na Okresnom súde v Martine bol vyhotovený PhDr. M. V. znalecký posudok zo dňa 17. decembra 2013. Znalkyňa v znaleckom posudku odporučila stretávanie sa navrhovateľa s maloletou najskôr za prítomnosti matky a postupne, keď sa dieťa adaptuje, bez jej prítomnosti. Znalkyňa súčasne uviedla, že ak sa dieťa po cca 3 mesiacoch adaptuje na takúto úpravu styku, možno uvažovať o rozšírení styku s dieťaťom, napr. jeden deň v týždni a v následnom týždni

jeden víkendový deň, aby si navrhovateľ s maloletou mohli naplánovať dlhší program.

Znalkyňa sa v závere posudku stotožnila so záverom súdu, že ak matka neodôvodnene bráni stretnutiam navrhovateľa s maloletou, ide jednoznačne o neželateľný stav pri ďalšom rozvoji dieťaťa a o zásah do rodičovských práv navrhovateľa.

Pre udržiavanie kontaktu medzi navrhovateľom a jeho maloletou dcérou je preto nevyhnutné, aby navrhovateľ mal udelený trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a mohol sa pravidelne stretávať so svojou dcérou. Je dôvodné predpokladať, že ak navrhovateľ tento pobyt nebude mať udelený, jeho možnosť tráviť čas s maloletou dcérou bude iba nepatrná, nakoľko už teraz matka nerešpektuje autoritatívne rozhodnutie súdu o úprave styku navrhovateľa s jeho dcérou, pričom udržiavať kontakt na diaľku prostredníctvom telefónu alebo softwaru skype by bolo oveľa závislejšie od vôle manželky navrhovateľa.

Všetky tieto skutočnosti sú významné z hľadiska aplikácie ustanovenia § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov.

Podľa § 50 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov policajný útvar zruší trvalý pobyt, ak štátny príslušník tretej krajiny sa bez písomného oznámenia policajnému útvaru nepretržite zdržiava v zahraničí dlhšie ako 180 dní.

Podľa § 50 ods.1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov policajný útvar zruší trvalý pobyt, ak manželia nevedú spoločný rodinný život, ak ide o trvalý pobyt podľa § 43 ods. 1 písm. a/.

Podľa § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov ustanovenie odseku 1 neplatí, ak by dôsledky zrušenia trvalého pobytu boli neprimerané dôvodu zrušenia trvalého pobytu, najmä s ohľadom na súkromný a rodinný život štátneho príslušníka tretej krajiny.

Podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovor“) každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Nevyhnutné v demokratickej spoločnosti znamená podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLJP“) „oprávnené na základe naliehavej sociálnej potreby a zvlášť to musí byť úmerné k sledovanému zákonnému cieľu“.

Aplikácia ustanovenia § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov v kontexte s čl. 8 Dohovoru pritom nie je fakultatívna. Správny orgán vždy musí skúmať rodinný a súkromný život príslušníka tretej krajiny, a v prípade, že by dôsledky zrušenia trvalého pobytu boli neprimerané dôvodu zrušenia trvalého pobytu, správny orgán trvalý pobyt nezruší.

Navrhovateľovi bol síce udelený trvalý pobyt podľa § 43 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov ako manželovi štátneho občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, od udelenia pobytu sa však situácia navrhovateľa zmenila, keď jeho pobyt na území Slovenskej republiky už nie je odôvodnený manželstvom s občiankou Slovenskej republiky, ale potrebou rešpektovania jeho rodinného a súkromného života vzhľadom na jeho maloletú dcéru.

Presne na tieto prípady pamätal aj zákon o pobyte cudzincov v ustanovení § 50 ods. 2 písm. a/, podľa ktorého aj keď nastanú dôvody k zrušeniu trvalého pobytu príslušníka tretej krajiny, tieto dôvody neplatia a správny orgán trvalý pobyt nezruší, ak by dôsledky zrušenia trvalého pobytu boli s ohľadom na rodinný a súkromný život príslušníka tretej krajiny neprimerané vzhľadom k dôvodu zrušenia trvalého

pobytu.

Samotný odporca vo svojom rozhodnutí vo vzťahu k rodinnému životu žalobcu nespochybňuje, že zrušením trvalého pobytu dôjde k zásahu do práva navrhovateľa garantovaného v čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Správny orgán tento zásah bez ďalšieho nepovažuje za neprimeraný s poukazom na znenie čl. 8 ods. 2 Dohovoru.

V napadnutom rozhodnutí správny orgán len konštatuje súlad zásahu do rodinného a súkromného života navrhovateľa s čl. 8 ods. 2 Dohovoru. Prečo je tento zásah nevyhnutný v demokratickej spoločnosti a z akého dôvodu je nevyhnutný z dôvodov vymedzených v čl. 8 ods. 2 Dohovoru však z rozhodnutia správneho orgánu nevyplýva.

ESLP vo svojich rozhodnutiach porovnáva záujmy jednotlivcov a celej spoločnosti.

Z judikatúry ESLP vyplýva, že slovo „nevyhnutné“ nie je synonymom slova „nepostrádateľné“ a nemá ani takú flexibilitu ako výrazy „prijateľné“, „bežné“, „užitočné“, či „žiadúce“. Navyše výraz „nevyhnutné v demokratickej spoločnosti“ znamená, že aby bol zásah v súlade s Dohovorom, musí okrem iného zodpovedať „naliehavej sociálnej potrebe“ a byť „primeraný sledovanému legitímnemu cieľu“.

V danom prípade podľa žalobcu nemožno považovať zásah do práv účastníka konania a jeho maloletej dcéry za nevyhnutný v demokratickej spoločnosti. Z napadnutého rozhodnutia súčasne nemožno zistiť, na základe čoho k tomuto právnomu záveru dospel správny orgán a samotné konštatovanie súladu nemožno považovať za postačujúce. Rozhodnutie o zrušení trvalého pobytu účastníka konania je zásahom do práva navrhovateľa ako aj jeho maloletej dcéry na rešpektovanie rodinného a súkromného života. Tento zásah pritom nie je ničím odôvodnený. Navrhovateľ a jeho maloletá dcéra nemôžu viesť rodinný život naplňajúci ustanovenie čl. 8 Dohovoru, ak nebudú žiť na území jedného štátu. Takým štátom súčasne nemôže byť iný štát ako Slovenská republika.

Dcéra navrhovateľa má právo na otcovskú starostlivosť a výchovu a nemožnosť pobytu navrhovateľa na území Slovenskej republiky jej toto právo upiera.

Navrhovateľ a ani jeho maloleté dcéra sa nikdy nedopustili konania, pre ktoré by mohol štát do ich práv v zmysle čl. 8 Dohovoru dôvodne zasahovať.

Z rozhodnutia súčasne nemožno vyvodit' z akého dôvodu odporca neuplatnil pri rozhodovaní ustanovenie § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov.

Dôvodom na zrušenie trvalého pobytu navrhovateľa v zmysle napadnutého rozhodnutia je skutočnosť, že navrhovateľ nevedie so svojou manželkou rodinný život a skutočnosť, že sa vymedzený čas nezdržiaval na území Slovenskej republiky. Dôsledky zrušenia trvalého pobytu navrhovateľa na území Slovenskej republiky sú neprimerané dôvodom, ktoré k zrušeniu viedli.

Manželka navrhovateľa sa opakovanými nepravdivými tvrdeniami, ktoré boli spochybnené predloženými dôkazmi, súdom v konaní vedenom pred Okresným súdom Martin ako aj vypracovaným znaleckým posudkom, snaží, aby sa navrhovateľ nemohol stretávať so svojou dcérou. Navrhovateľ na takéto jej konanie nedal žiadnu príčinu a jej dôvody mu nie sú ani v hrubých obrysoch známe. Do dnešného dňa nerozumie ani tomu, prečo sa s ním snaží rozviesť. Tento jej postoj je teda v konečnom dôsledku dôvodom smerujúcim k zrušeniu trvalého pobytu navrhovateľa. Vzhľadom na význam tohto dôvodu je dôsledok zrušenia trvalého pobytu navrhovateľa v podobe hrozby definitívneho prerušenia vzťahov s maloletou dcérou neprimeraný. Navyše, možno mať silnú pochybnosť o tom, že tento dôvod bude maloletej matkou v budúcnosti náležité a objektívne ozrejmenej, čo povedie k tomu, že v budúcnosti maloletá nebude mať záujem stretávať sa s navrhovateľom.

Napadnuté rozhodnutie aj s poukazom na uvedené predstavuje zásah do práv navrhovateľa.

Rovnako tak aj dôvod zrušenia trvalého pobytu z dôvodu správnym orgánom tvrdeného zdržiavania sa navrhovateľa mimo územia Slovenskej republiky dlhšie ako 180 dní bez splnenia si ohlasovacej povinnosti nemôže byť natoľko závažný, aby odôvodňoval nevyhnutnosť zásahu do rodinného a súkromného života navrhovateľa. Pobyt príslušníka tretej krajiny mimo územia Slovenskej republiky viac ako 180 dní nie je žiadnym spôsobom zakázaný a ohlásenie tohto pobytu plní iba evidenčnú funkciu, porušenie ktorej ale nemôže odôvodňovať nevyhnutnosť zásahu do rodinného a súkromného života príslušníka tretej krajiny v demokratickej spoločnosti.

Odporca vo vzťahu k zásahu do práv navrhovateľa konštatuje, že navrhovateľ sa z územia Slovenskej republiky nevyhostňuje, nezakazuje sa mu pobyt na území Slovenskej republiky a ani sa nijako neobmedzuje na slobode pobytu a pohybu, ale len v súlade so zákonom o pobyte cudzincov sa rozhoduje o ukončení pobytu na území Slovenskej republiky. Uvedené je úplne bezvýznamné, nakoľko samotným rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu navrhovateľa bolo zasiahnuté do jeho práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života a tento zásah nebol v rozhodnutí nijakým relevantným spôsobom odôvodnený.

Dôvodom na neaplikovanie § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov nie je ani tá skutočnosť, že navrhovateľ si môže požiadať o iný druh pobytu na území Slovenskej republiky. Požiadať si o iný druh pobytu pritom odporúča navrhovateľovi odporca aj súd v napadnutom rozhodnutí, keď uvádza, že navrhovateľ si môže požiadať napr. o tolerovaný pobyt v zmysle § 58 ods. 2 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého policajný útvar udelí tolerovaný pobyt príslušníkovi tretej krajiny, ak nie sú dôvody na zamietnutie žiadosti podľa § 59 ods. 12, ak to vyžaduje rešpektovanie jeho súkromného a rodinného života a neohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok.

Úlohou súdu ani správneho orgánu pritom nie je odporúčať navrhovateľovi ďalší postup, ako si zabezpečiť pobyt na území Slovenskej republiky, ale rozhodovať zákonným spôsobom tak, aby nedošlo k zásahu do práv navrhovateľa garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami. Správny orgán ani súd však nemôže navrhovateľovi zaručiť, že aj keby si požiadal o iný druh pobytu na území Slovenskej republiky, tento pobyt mu bude udelený. Odôvodňovať preto tento zásah do rodinného a súkromného života navrhovateľa tým, že si navrhovateľ môže požiadať o iný druh pobytu, je preto úplne bezvýznamné. Navyše samotný súd odporúča navrhovateľovi ako jednu z možností pobytu na území Slovenskej republiky požiadať si o tolerovaný pobyt z dôvodu rešpektovania jeho súkromného a rodinného života, z čoho vyplýva, že existuje potreba rešpektovania rodinného a súkromného života navrhovateľa.

Žalobca poukázal na to, že tolerovaný pobyt je v porovnaní s trvalým pobytom kvalitatívne odlišným druhom pobytu. Podľa § 59 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov je tolerovaný pobyt možné udeliť najviac na 180 dní, pričom predĺžiť tento pobyt je možné opäť iba najviac o 180 dní. Cudziniec s udeleným tolerovaným pobytom má oveľa menej práv ako cudziniec s udeleným trvalým pobytom a neporovnateľne horšiu situáciu pri hľadaní si zamestnania, nakoľko nie je isté, na aký dlhý čas mu bude tolerovaný pobyt udelený, a či a na ako dlho mu bude predĺžený. Jedná sa preto o výrazný zásah do súkromného života navrhovateľa.

Udelenie tolerovaného pobytu nie je adekvátne ani s ohľadom na rodinnú situáciu navrhovateľa, keď pre udržiavanie vzťahu so svojou dcérou potrebuje navrhovateľ zotrvať na území Slovenskej republiky čo najdlhšie, resp. neobmedzený čas. Táto potreba pritom nie je dôležitá len z pohľadu navrhovateľa, ale aj z pohľadu ochrany práv jeho maloletej dcéry, ktorá má právo na rodičovskú starostlivosť oboch rodičov.

Navyše v prípade, že by navrhovateľ nemal na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ale bol by mu udelený iba tolerovaný pobyt, navrhovateľ by nemohol navštevovať svoju blízku rodinu, ktorá žije v Alžírsku, keďže následkom vycestovania z územia Slovenskej republiky v prípade, že má cudziniec udelený tolerovaný pobyt, je zánik tohto pobytu. Aj s ohľadom na uvedené predstavuje zrušenie trvalého

pobytu navrhovateľa na území Slovenskej republiky výrazný zásah do jeho rodinného života, ktorý je zjavne neprimeraný dôvodu zrušenia jeho trvalého pobytu na území Slovenskej republiky.

Žalobca poznamenal, že vzhľadom na neistú situáciu si už požiadal o udelenie tolerovaného pobytu, jeho žiadosť však bola rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície PZ Žilina č. PPZ-HCP-BB7-305-016/2014-PP zo dňa 28. marca 2013 zamietnutá.

V závere poznamenal, že krajský súd sa nad rámec rozhodnutia odporcu v odôvodnení svojho rozhodnutia vyjadruje k tomu, prečo považuje zrušenie trvalého pobytu navrhovateľa za dôvodné, keď uvádza, že neoznámenie skutočnosti, že navrhovateľ sa bude zdržiavať na území Slovenskej republiky viac ako 180 dní, je v rozpore s verejným záujmom Slovenskej republiky a bezpečnosti štátu. Podľa názoru súdu štát musí mať záujem na regulovaní počtu cudzincov z tretích štátov s trvalým pobytom na svojom vlastnom území. Záujem na regulácii počtu cudzincov z tretích štátov na území Slovenskej republiky je tiež vo verejnom záujme Slovenskej republiky.

Tieto závery krajského súdu podľa žalobcu presahujú rámec jeho právomoci pri žalobách proti rozhodnutiu správneho orgánu, keď súd má skúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu a nie dopĺňať odôvodnenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

Dôvod, prečo správny orgán neaplikoval ustanovenie § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov a zrušil trvalý pobyt navrhovateľa na území Slovenskej republiky musí vyplývať z rozhodnutia správneho orgánu, ktoré musí byť v tomto smere riadne odôvodnené. Tieto skutočnosti však z napadnutého rozhodnutia správneho orgánu nevyplyvajú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a to, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu navrhol zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca navrhol, aby bol žalovaný zaviazaný k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa a odvolacím súdom k rukám jeho právneho zástupcu a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že rozhodnutie krajského súdu navrhol potvrdiť ako vecne správne. Uvedol, že druhostupňový správny orgán pri svojom rozhodovaní konal samostatne, vychádzajúc z náležite zisteného skutkového stavu veci, pričom zbral do úvahy všetky okolnosti uvádzané v odvolaní žalobcu a preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom jeho obsahu i rozsahu, a to v úzkej súvislosti s konaním, ktoré mu predchádzalo, pričom nezistil žiadne pochybenie zákona, či nesúlad postupu prvostupňového správneho orgánu pri svojom rozhodovaní so všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými na území Slovenskej republiky.

V odvolacom konaní vychádzal zo skutočnosti, že v zákone o pobyte cudzincov sú jednoznačne stanovené podmienky na udelenie trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, ako aj dôvody na zrušenie trvalého pobytu. Z ustanovenia § 50 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že policajný útvar zruší trvalý pobyt, ak štátny príslušník tretej krajiny sa bez písomného oznámenia policajnému útvaru nepretržite zdržiava v zahraničí dlhšie ako 180 dní a z ustanovenia § 50 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že policajný útvar zruší trvalý pobyt, ak manželia nevedú spoločný rodinný život, ak ide o trvalý pobyt podľa § 43 ods. 1 písm. a/ (ktorý je manželom štátneho občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky - tak ako je to v prípade žalobcu). Žalovaný uviedol, že zbral do úvahy aj skutočnosť, že v zmysle ustanovenia § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov „1; ustanovenie odseku 1 neplatí, ak by dôsledky zrušenia trvalého pobytu boli neprimerané dôvodu zrušenia trvalého pobytu, najmä s ohľadom na súkromný a rodinný

život štátneho príslušníka tretej krajiny.

Žalovaný poukázal na skutočnosť, tak ako to uviedol aj krajský súd vo svojom rozsudku, že je vo verejnom záujme, aby štát reguloval počet cudzincov z tretích štátov na svojom území. Pravidlá regulácie sú koncipované v zákone o pobyte cudzincov a Policajnému zboru Slovenskej republiky - cudzineckej polícii priamo vyplýva povoľovací proces z funkčnej náplne.

Trvalý pobyt oprávňuje štátneho príslušníka tretej krajiny zdržiavať sa, vycestovať a opätovne vstupovať na územie Slovenskej republiky v čase, na ktorý mu bol policajným útvaram udelený. Trvalý pobyt je pre príslušníka tretej krajiny kvalitatívne najvýhodnejší druh pobytu a je podmienený konkrétnymi dôvodmi, ktoré musí štátny príslušník tretej krajiny preukázať. V prípade ponechania štátneho príslušníka tretej krajiny - žalobcu na trvalom pobyte, žalobca by mohol požiadať už o trvalý pobyt na neobmedzený čas. Preukázaním splnenia podmienok na takýto druh pobytu štátny príslušník tretej krajiny preukazuje také skutočnosti, ako sú napríklad finančné prostriedky na pobyt, ubytovanie a podobne. V prípade žalobcu došlo k strate účelu jeho pobytu, čím došlo aj k strate garancie splnenia ďalších podmienok na pobyt (finančné prostriedky, ubytovanie ...).

Je povinnosťou orgánu, do kompetencie ktorého spadá povoľovací režim, chrániť záujmy štátu a vyžadovať preukázanie vyššie uvedených skutočností. Ponechaním žalobcu na trvalom pobyte by štát automaticky stratil možnosť akýmkoľvek spôsobom vyžadovať od cudzinca z tretieho štátu - žalobcu, aby garantoval už vyššie uvedené skutočnosti.

Je nevyhnutné, aby štátny orgán zabezpečujúci povoľovací režim pôsobil aj preventívne, čím predchádza nežiaducim javom, ako sú nelegálna práca, kriminalita a podobne. Režim povolenia pobytu na konkrétny druh pobytu, zabezpečuje automaticky aj možnosť kontroly plnenia povinností štátneho príslušníka tretej krajiny. Žalobca v celom konaní nepreukázal, že v Slovenskej republike má finančné prostriedky na zabezpečenie svojho pobytu.

Žalobca vo svojom odvolaní k dôvodu zrušenia jeho pobytu v zmysle ustanovenia § 50 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov, že sa bez písomného oznámenia policajnému útvaru nepretržite zdržiaval v zahraničí dlhšie ako 180 dní, opätovne poukazuje na jazykový výklad slov použitých v tomto ustanovení zákona o pobyte cudzincov. Uvádza, že tieto slová majú rovnaký význam ako v bežnom spisovnom jazyku, výnimkou sú legálne definície, ktoré sú obsiahnuté priamo v právnych predpisoch. Uvádza svoj názor, že podmienkou zrušenia trvalého pobytu v zmysle dotknutého zákonného ustanovenia je skutočnosť, že štátny príslušník sa „zdržiava“ v zahraničí, nie „zdržiaval“ v zahraničí.

Žalovaný k daným tvrdeniam žalobcu uviedol, že prvostupňový správny orgán dňa 19. novembra 2012 vydal rozhodnutie č. PPZ-HCP-BB7-PP-1312-5/2013, ktorým žalobcovi zrušil trvalý pobyt v zmysle § 50 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov. Dňa 24. júla 2013 podal žalobca prostredníctvom splnomocneného zástupcu proti rozhodnutiu odvolanie. Druhostupňový správny orgán rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB2-60-001/2013-SK zo dňa 2. augusta 2013 vrátil vec prvostupňovému správnomu orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie z dôvodu nesprávnej aplikácie ustanovení zákona o správnom konaní.

V prípade, že v priebehu nového prejednávania veci vyjdú najavo nové skutočnosti, správny orgán musí vydať rozhodnutie ktoré zodpovedá novozistenému stavu veci. Prvostupňový správny orgán v priebehu konania zistil, že žalobca sa v čase začatia konania o zrušení jeho trvalého pobytu na území Slovenskej republiky zdržiaval mimo územia Slovenskej republiky viac ako 180 dní a túto skutočnosť písomne neoznámil správnomu orgánu.

Žalovaný naďalej zastáva názor, že v prípade žalobcu bolo správne aplikované ustanovenie § 50 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov, nakoľko žalobca sa v čase začatia konania preukázateľne bez písomného oznámenia policajnému útvaru nepretržite zdržiava v zahraničí dlhšie ako 180 dní.

V prípade výkladu uvedeného ustanovenia, tak ako to uvádza žalobca, by bolo toto ustanovenie

neaplikovateľné a v zákone o pobyte cudzincov neúčinné, nakoľko v prípade začatia konania vo veci, by sa štátny príslušník tretej krajiny vždy automaticky vyvinil z porušenia zákona o pobyte cudzincov príchodom na územie Slovenskej republiky a konanie by muselo byť zastavené.

Žalovaný uviedol, že v napadnutom konaní bola jednoznačne preukázaná aj skutočnosť, že žalobca sa nepretržite zdržiaval mimo územia Slovenskej republiky viac ako 180 dní a túto skutočnosť písomne neoznámil správnomu orgánu.

Poukázal na skutočnosť, že žalobca sám v zápisnici z vyjadrenia pred správnym orgánom evidovanej pod č. PPZ-HCP-BB7-936-007/2013-PP zo dňa 11. septembra 2013, ktorá sa nachádza v spisovom materiáli, potvrdil uvedenú skutočnosť. V zápisnici je uvedené: „V apríli 2010 sme sa definitívne rozhodli, že ostaneme trvalo v Alžírsku a tak som poprosil svokra prostredníctvom skypu, aby oznámil na políciu, že sa budem zdržiavať mimo územia Slovenskej republiky viac ako 180 dní. Sám som nepožiadala, ani písomne neoznámil na políciu v SR, že sa budem zdržiavať mimo územia SR viac ako 180 dní, ale svokor povedal, že to spraví“.

Túto skutočnosť má správny orgán preukázanú aj z odtlačkov priechodových pečiatok z cestovného pasu žalobcu. Cestovné doklady štátnych príslušníkov tretej krajiny sa v zmysle platnej legislatívy systematicky označujú odtlačkom pečiatky na vstupe a na výstupe zo Schengenského priestoru. Uvedenú prax má aplikovanú väčšina štátov sveta aj mimo Schengenského priestoru, a to hlavne na hraničných priechodoch na letiskách.

Žalovaný poukázal aj na skutočnosť, že žalobca okrem vyjadrení v odvolaní, vo vyjadrení sa k spisovému materiálu a v žalobe uvedenú skutočnosť nijakým relevantným spôsobom nevyvrátil, a preto má za to, že uvedené tvrdenia žalobcu boli účelové.

Žalobca vo svojom odvolaní k dôvodu zrušenia jeho pobytu v zmysle ustanovenia § 50 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov uvádza, že mu bol síce udelený trvalý pobyt podľa § 43 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov ako manželovi štátneho občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ale že od udelenia pobytu sa jeho situácia zmenila, keď jeho pobyt na území Slovenskej republiky už nie je odôvodnený manželstvom s občiankou Slovenskej republiky, ale potrebou rešpektovania jeho rodinného a súkromného života vzhľadom na jeho maloletú dcéru. Uvádza, že má na území Slovenskej republiky maloletú dcéru, ktorá je rozhodnutím okresného súdu v Martine zverená do času vydania rozhodnutia o rozvode manželstva do starostlivosti matky. Súd zároveň týmto rozhodnutím uložil manželke navrhovateľa povinnosť umožniť žalobcovi stretávať sa s maloletou každý štvrtok od 16:30 hod. do 18:30 hod., a to bez prítomnosti matky.

Žalovaný k stretávaniu sa s maloletou dcérou uvádza, že v spisovom materiáli cudzinca sa nachádza len jedno rozhodnutie súdu ohľadom stretávania sa s jeho maloletou dcérou, z ktorého vyplýva, že manželka žalobcu má povinnosť umožniť žalobcovi stretávať sa s maloletou za jej prítomnosti. V celom konaní žalobca nepredložil iné rozhodnutie súdu.

Žalobca vo svojom odvolaní ďalej uvádza, že aplikácia ustanovenia § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov v kontexte s článkom 8 Dohovoru pritom nie je fakultatívna. Správny orgán vždy musí skúmať rodinný a súkromný život príslušníka tretej krajiny, a v prípade, že by dôsledky zrušenia trvalého pobytu boli neprimerané dôvodu zrušenia trvalého pobytu, správny orgán trvalý pobyt nezruší.

Žalovaný k daným tvrdeniam žalobcu uviedol, že v napadnutom konaní správne orgány pri svojom rozhodovaní riadne skúmali aj dôsledky zrušenia trvalého pobytu žalobcovi, najmä s ohľadom na jeho súkromný a rodinný život v zmysle § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov, v kontexte s právom na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeným čl. 8 ods. 1 Dohovorom. Správne orgány brali do úvahy skutočnosť, že žalobca sa po udelení trvalého pobytu dňa 25. januára 2010 zdržiaval na území Slovenskej republiky spoločne s manželkou a ich maloletou dcérou iba 19 dní a vycestoval do domovskej krajiny. Na územie Slovenskej republiky vstúpil opätovne až dňa 26. marca

2013 po tom, čo mu manželka oznámila, že jeho pobyt je zrušený.

Od januára 2012 keď sa manželka účastníka konania vrátila na územie Slovenskej republiky, žalobca do marca 2013 nebol v styku so svojou maloletou dcérou napriek skutočnosti, že mal zabezpečený neobmedzený pobyt na území Slovenskej republiky.

Od 30. januára 2012 manželia nevedú spoločný rodinný život, sú v rozvodovom konaní a ich vzájomné spolužitie je značne rozvrátené. O uvedených skutočnostiach svedčia výpovede žalobcu a jeho manželky, početný zhromaždený spisový materiál, či už zo súdneho konania alebo trestných oznámení.

Prvostupňový správny orgán a takisto aj odvolací správny orgán bral pri rozhodovaní do úvahy aj právo na styk maloletej dcéry s účastníkom konania. Odvolací orgán vychádzal zo skutočnosti, že žalobca sa z územia Slovenskej republiky nevyhostňuje, nezakazuje sa mu pobyt na území Slovenskej republiky a ani sa nijako neobmedzuje na slobode pobytu a pohybu, ale len v súlade so zákonom o pobyte cudzincov sa rozhoduje o ukončení povoleného druhu pobytu, ktorý je priamo viazaný v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov na spolužitie s manželkou, štátnou občiankou Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky.

Žalobca mal od 25. januára 2010 udelený trvalý pobyt na päť rokov podľa ustanovenia § 43 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov.

Policajný útvar udelí trvalý pobyt v zmysle uvedeného ustanovenia, ak nie sú dôvody na zamietnutie žiadosti podľa § 48 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je manželom štátneho občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky.

V zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o správnom konaní, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Z ustanovenia § 50 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že policajný útvar zruší trvalý pobyt, ak manželia nevedú spoločný rodinný život, ak ide o trvalý pobyt podľa § 43 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona. Z uvedeného dôvodu žalovaný má za to, že takýto zásah do práva žalobcu na základe vyššie uvedených skutočností bol nevyhnutný v demokratickej spoločnosti z dôvodu rešpektovania zákonov Slovenskej republiky. Žalobca vo svojom odvolaní uviedol, že dôvodom na neaplikovanie § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov nie je ani tá skutočnosť, že navrhovateľ si môže požiadať o iný druh pobytu na území Slovenskej republiky. Požiadať si o iný druh pobytu pritom odporúča navrhovateľovi odporca aj súd v napadnutom rozhodnutí, keď uvádza, že navrhovateľ si môže požiadať, napr. o tolerovaný pobyt v zmysle § 58 ods. 2 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého policajný útvar udelí tolerovaný pobyt príslušníkovi tretej krajiny, ak nie sú dôvody na zamietnutie žiadosti podľa § 59 ods. 12, ak to vyžaduje rešpektovanie jeho súkromného a rodinného života a neohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok. Žalobca uvádza, že úlohou súdu ani správneho orgánu pritom nie je odporúčať navrhovateľovi ďalší postup, ako si zabezpečiť pobyt na území Slovenskej republiky, ale rozhodovať zákonným spôsobom tak, aby nedošlo k zásahu do práv navrhovateľa garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami.

Žalovaný k danej námietke žalobcu uviedol, že žalovaný správny orgán neodporúča žalobcovi aký má zvoliť postup, ale len konštatoval, že zákon o pobyte dáva možnosť cudzincovi z tretieho štátu požiadať o iný druh pobytu, napríklad tolerovaný pobyt, ktorý môže zabezpečiť jeho požadovaný účel. Poukázal na skutočnosť, že žalobca sa zo Slovenskej republiky nevyhostňuje, nezakazuje sa mu vstup, ale sa len ruší konkrétny druh pobytu, na ktorý stratil účel pobytu.

Ďalej žalobca v tejto súvislosti uviedol, že správny orgán ani súd mu však nemôže zaručiť, že aj keby si požiadal o iný druh pobytu na území Slovenskej republiky, tento pobyt mu bude udelený.

Žalovaný k uvedenej námietke žalobcu uviedol, že je pravda, že zákon o pobyte cudzincov striktné

vyžaduje pri jednotlivých druhoch pobytu preukázať požadované skutočnosti, čo je však hlavnou úlohou povoľovacieho systému, ktorý zabezpečuje reguláciu pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín. Keby sa automaticky udeľoval pobyt každému žiadateľovi, bez splnenia základných požiadaviek, systém by sa zmenil len na registračný, čo nie je vo verejnom záujme Slovenskej republiky a bolo by to v rozpore s medzinárodnými záväzkami vyplývajúcimi zo Schengenských acquis. Žalobca vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že tolerovaný pobyt je v porovnaní s trvalým pobytom kvalitatívne odlišným druhom pobytu, preto sa jedná o výrazný zásah do jeho súkromného života.

Žalovaný k uvedenej námietke žalobcu uviedol, že si uvedomuje, že tolerovaný pobyt je len špecifický druh pobytu, ktorý poskytuje právny rámec na legalizáciu pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nespĺňa podmienky oprávneného pobytu a z objektívnych príčin nemôže z územia Slovenskej republiky vycestovať, alebo nemôže byť vyhostený.

Žalovaný však má za to, že je vo verejnom záujme, aby štátny príslušník tretej krajiny, ktorý chce pobyt na území Slovenskej republiky, musí mať udelený niektorý z druhov povolenia na pobyt, ktorý automaticky zabezpečuje splnenie podmienok na pobyt a tým garantovanie preukázania schopnosti finančne pokryť svoje potreby (ubytovanie, finančné prostriedky na živobytie a pod.) pri pobyte na území Slovenskej republiky. Týmto spôsobom sa predchádza tomu, aby sa štátny príslušník tretej krajiny stal záťažou pre sociálny systém Slovenskej republiky.

Žalobca vo svojom odvolaní uviedol aj, že si už požiadal o udelenie tolerovaného pobytu, jeho žiadosť však bola rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície PZ Žilina, č. PPZ-HCP-BB7-305-016/2014-PP zo dňa 28. marca 2013 zamietnutá.

Žalovaný k danej skutočnosti uviedol, že je z ustanovenia § 58 ods. 2 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že policajný útvar udelí tolerovaný pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ak nie sú dôvody na zamietnutie žiadosti podľa § 59 ods. 2, ak to vyžaduje rešpektovanie jeho súkromného a rodinného života a neohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok; štátnemu príslušníkovi tretej krajiny podľa § 27 ods. 1 a § 43 ods. 1 písm. a/ až d/ citovaného zákona možno tento pobyt udeliť len vtedy, ak nie je držiteľom platného cestovného dokladu a hodnoverne preukáže svoju totožnosť iným spôsobom.

V zmysle ustanovenia § 59 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov štátny príslušník tretej krajiny, ktorý požiadal o udelenie tolerovaného pobytu podľa § 58 ods. 2 písm. b/, priloží k žiadosti doklad, ktorým preukáže potrebu rešpektovania jeho súkromného rodinného života a doklad nie starší ako 90 dní potvrdzujúci jeho bezúhonnosť, ministerstvo vnútra môže v odôvodnených prípadoch od priloženia dokladu potvrdzujúceho jeho bezúhonnosť upustiť.

Z dôvodovej správy k zákonu o pobyte cudzincov vyplýva, že pri udeľovaní tolerovaného pobytu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny v prípade, ak je jeho udelenie v záujme jeho súkromného a rodinného života sa vychádza z čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pokiaľ takýto občan neohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok.

Prvostupňový správny orgán vyhodnotil prijatú žiadosť a zistil, že žalobca nepriložil k svojej žiadosti o udelenie tolerovaného pobytu na území Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 58 ods. 2 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov doklad nie starší ako 90 dní potvrdzujúci jeho bezúhonnosť. Vzhľadom na skutočnosť, že ministerstvo vnútra môže v odôvodnených prípadoch od priloženia dokladu potvrdzujúceho bezúhonnosť upustiť, prvostupňový správny orgán požiadal Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré je v konaní o pobyte cudzincov zastúpené Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru Bratislava o vyjadrenie, či v prípade žalobcu je možné od uvedeného dokladu upustiť. Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru v prípade žiadosti žalobcu neupustil od priloženia dokladu potvrdzujúceho bezúhonnosť, preto prvostupňový správny orgán zaujal stanovisko, že bol naplnený zákonný dôvod na zamietnutie jeho žiadosti v zmysle ustanovenia § 59 ods. 12 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov. Odvolací orgán z vyššie uvedených

dôvodov prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Žalovaný zastáva názor, že žalobca spĺňa podmienky na tolerovaný pobyt podľa § 58 ods. 2 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov (ak to vyžaduje rešpektovanie jeho súkromného a rodinného života a neohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok), ale opätovne poukazuje na skutočnosť, že ak žalobca chce povolenie na pobyt na území Slovenskej republiky musí splniť podmienky vyplývajúce zo zákona o pobyte cudzincov.

IV.

Argumentácia rozhodnutia I. stupňového správneho orgánu

Prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB7-936-014/2013-PP zo dňa 15. októbra 2013 navrhovateľovi § 50 ods. 1 písm. c/ a d/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov zrušil trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ktorý mu bol udelený na päť rokov s platnosťou do 25. januára 2015, z dôvodu, že sa bez písomného oznámenia policajnému útvaru nepretržite zdržiaval v zahraničí dlhšie ako 180 dní a s manželkou nevedie spoločný rodinný život.

V.

Argumentácia rozhodnutia žalovaného

Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14. januára 2014 rozhodol tak, že rozhodnutie vydané Oddelením cudzineckej polície PZ Žilina pod č. PPZ-HCP-BB7-936-014/2013-PP zo dňa 15. októbra 2013 v zmysle § 59 ods. 2 zákona o správnom konaní potvrdil a odvolanie navrhovateľa proti rozhodnutiu sa v plnom rozsahu zamietol. Žalovaný v podstate tak rozhodol z toho dôvodu, že manželia nevedú spoločný rodinný život a žalobca sa zdržiaval mimo územia Slovenskej republiky bez písomného oznámenia po dobu dlhšiu ako 180 dní.

VI.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. septembra 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP). Orgánmi verejnej správy sa rozumejú orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej samosprávy a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 2 OSP). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 OSP).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14. januára 2014, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Žilina, č. PPZ-HCP-BB7-936-014/2013-PP zo dňa 15. októbra 2013, ktorým bol žalobcovi podľa § 50 ods. 1 písm. c/ a d/ Zákona o pobyte cudzincov zrušený trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a odvolanie žalobcu bolo zamietnuté. Preto primárne v medziach odvolania

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Podľa § 50 ods. 1 písm. c/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov, policajný útvar zruší trvalý pobyt, ak štátny príslušník tretej krajiny sa bez písomného oznámenia policajnému útvaru nepretržite zdržiava v zahraničí dlhšie ako 180 dní.

Podľa § 50 ods. 1 písm. d/ citovaného ustanovenia zákona, policajný útvar zruší trvalý pobyt, ak manželia nevedú spoločný rodinný život, ak ide o trvalý pobyt podľa § 43 ods. 1 písm. a/.

Podľa § 50 ods. 2 písm. a/ Zákona o pobyte cudzincov, ustanovenie odseku 1 neplatí, ak by dôsledky zrušenia trvalého pobytu boli neprimerané dôvodu zrušenia trvalého pobytu, najmä s ohľadom na súkromný a rodinný život štátneho príslušníka tretej krajiny.

Odvolací súd v prvom rade považuje za dôležité zdôrazniť, že odvolaciu námietku žalobcu týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia veci vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože sa nestotožnil s názorom žalobcu, že zrušiť trvalý pobyt podľa ustanovenia § 50 ods. 1. písm. c/ zákona o pobyte cudzincov možno iba v čase, keď sa štátny príslušník tretej krajiny reálne zdržiava v zahraničí, nie keď už sa nachádza na území Slovenskej republiky. Pretože takýto výklad uvedeného ustanovenia by prakticky znemožnil aplikovateľnosť predmetného ustanovenia na všetky prípady, keď sa štátny príslušník tretej krajiny síce bez písomného oznámenia policajnému útvaru nepretržite zdržiaval v zahraničí dlhšie ako 180 dní, avšak v priebehu konania o zrušenie trvalého pobytu sa navráti na územie krajiny, ktorá mu poskytla trvalý pobyt, čo podľa odvolacieho súdu nemohol byť zmyslom a účelom predmetného ustanovenia.

Za dôvodnú však považoval námietku, že sa správny orgán nedostatočne zaoberal aplikáciou ustanovenia § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov v kontexte s čl. 8 Dohovoru.

Z ustanovenia § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že keď nastanú dôvody k zrušeniu trvalého pobytu príslušníka tretej krajiny, tieto dôvody neplatia a správny orgán trvalý pobyt nezruší, ak by dôsledky zrušenia trvalého pobytu boli s ohľadom na rodinný a súkromný život príslušníka tretej krajiny neprimerané vzhľadom k dôvodu zrušenia trvalého pobytu. Podľa odvolacieho súdu správny orgán je povinný skúmať rodinný a súkromný život príslušníka tretej krajiny a v prípade, že zistí, že dôsledky zrušenia trvalého pobytu by boli neprimerané dôvodu zrušenia trvalého pobytu, správny orgán trvalý pobyt nezruší.

Podľa odvolacieho súdu bolo nutné prisvedčiť žalobcovi, že správne orgány celkom nedostatočne zobrali do úvahy dôsledky zrušenia trvalého pobytu žalobcovi najmä s ohľadom na jeho súkromný a rodinný život, pričom len formálne konštatovali, že zrušenie trvalého pobytu síce bude mať na súkromný a rodinný život žalobcu určitý dosah, ktorý ale nie neprimeraný dôvodu zrušenia trvalého pobytu a takýto zásah je zlučiteľný aj s čl. 8 ods. 2 Dohovoru.

Žalobca pritom v správnom konaní namietal, že fakticky nemôže viesť rodinný život so svojou dcérou za situácie, ak sa nebude nachádzať na území SR. Oddelenie od dcéry bolo pritom dôvodom, pre ktorý jeho manželka žiadala na správnom orgáne o zrušenie jeho povolenia na trvalý pobyt.

Žalobca ďalej poukázal na to, že rozhodnutím Okresného súdu v Martine vydaným v konaní vedenom pod sp. zn.: 12P/315/2012 bola maloletá dcéra zverená do starostlivosti matky a súd zároveň týmto rozhodnutím uložil manželke navrhovateľa povinnosť umožniť navrhovateľovi stretávať sa s maloletou každý štvrtok od 16:30 hod. do 18:30 hod., a to bez prítomnosti matky. Manželka navrhovateľa toto rozhodnutie neakceptuje.

Uvedené je podľa žalobcu zásahom do jeho práva a práva jeho maloletej dcéry na rešpektovanie rodinného života.

Žalobca v správnom konaní vyčítal správne orgánu, že vychádzal iba z tvrdení jeho manželky. Námietku žalobcu, že v napadnutom rozhodnutí správny orgán len konštatuje súlad zásahu do rodinného a súkromného života navrhovateľa s čl. 8 ods. 2 Dohovoru, pričom neodôvodňuje prečo je tento zásah nevyhnutný v demokratickej spoločnosti a z akého dôvodu je nevyhnutný z dôvodov vymedzených v čl. 8 ods. 2 Dohovoru však z rozhodnutia správneho orgánu nevyplyva, považoval odvolací súd za dôvodnú.

Odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na závery rozsudku Súdneho dvora (Európskej únie) vo veci C-540/03 Európsky parlament proti Rade Európskej únie (zb. rozh. 2006, s. I-5769, rozhodnutie dostupné na ., v ktorom Súdny dvor uviedol, že z práva žiť so svojimi blízkymi príbuznými vyplývajú pre členské štáty povinnosti, ktoré môžu byť negatívne, ak je niektorý z nich povinný nevyhostiť osobu, alebo pozitívne, ak je povinný nechať osobu vstúpiť a umožniť pobyt na svojom území (viď bod 52 rozsudku). S odkazom na judikaturu ESĽP zdôraznil, že je treba zohľadniť spravodlivú rovnováhu, ktorú je treba nastoliť medzi protichodnými záujmami jednotlivcov a celej spoločnosti.

Akcentácia práva na rodinný život a najlepší záujem dieťaťa sa taktiež nutne prejavujú v tom, že dôvody zásahu do rodinného a súkromného života cudzincovi, ktorému už bol udelený trvalý pobyt na území SR a po splnení zákonných podmienok dochádza k jeho zrušeniu, musia byť skutočne veľmi závažné. Výklad a aplikácia pojmu „neprimeraný zásah do rodinného a súkromného života“ by preto mali byť meritorne preskúmateľné. Požiadavku na riadny súdny prieskum takéhoto rozhodnutia vo vzťahu k čl. 8 Dohovoru vyjadril ESĽP napr. v rozsudku zo dňa 27. septembra 2011 Alim proti Rusku, sťažnosť č. 39417/07. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto skúmal, či správne orgány a následne aj krajský súd pri posudzovaní primeranosti dopadov rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu žalobcovi do súkromného a rodinného života žalobcu popri požiadavkách vyplývajúcich z vnútroštátnych predpisov postupovali v intenciách Dohovoru a judikatury ESĽP.

Správne orgány v konaní vychádzali z toho, že trvalý pobyt žalobcovi bol udelený podľa § 43 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov ako manželovi štátneho občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, a že dôvodom zrušenia trvalého pobytu žalobcovi bolo, že žalobca sa zdržiaval mimo územia Slovenskej republiky viac ako 180 dní a túto skutočnosť písomne neoznámil správne orgánu. Ďalším dôvodom bolo, že manželia neviedli spoločný rodinný život od 30. januára 2012 a v súčasnom období sú v rozvodovom konaní.

Dôležitou okolnosťou pre rozhodnutie žalovaného, ktorý posudzoval splnenie podmienok podľa § 50 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, ktoré umožňuje ako neprimerané neuplatniť ust. § 50 ods. 1 s ohľadom na rodinný a súkromný život príslušníka tretej krajiny k dôvodu zrušenia trvalého pobytu bolo konštatovanie správneho orgánu, že žalobca sa svojou maloletou dcérou nestýkal, hoci styk s maloletou obmedzený ani upravený do rozhodnutia súdu nemal. Žalobca namietal, že správny orgán vychádzal len z vyjadrení manželky žalobcu, pričom na jeho vyjadrenie neprihliadol, rovnako nezobral do úvahy, že styk s maloletou dcérou má určený súdom, pričom bez možnosti pobytu na území SR, prakticky stratí akýkoľvek kontakt s dcérou.

Žalovaný ani krajský súd podľa názoru odvolacieho súdu adekvátne a komplexne nevyhodnotili námietku žalobcu, ktorá sa nepochybne týka porušenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich nielen z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ale aj z Dohovoru o právach dieťaťa. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť najmä na kritéria, ktoré považoval za rozhodné ESĽP v rozsudku Nunez proti Nórsku v skutkovo príbuznom prípade, ako je prípad žalobcu, hoci sa týkal verejného záujmu na vyhostení cudzinca. ESĽP konštatoval, že verejný záujem na vyhostení mal v súvislosti s dlhodobým nelegálnym pobytom pani Nunez na území Nórska značnú váhu pri zvažovaní proporcionality v zmysle čl. 8 Dohovoru (bod 73); bolo zobrať do úvahy, že sťažovateľka v dobe, kedy budovala svoj rodinný

život, rovnako nemala legitímne očakávanie, že bude môcť zostať v krajine, a to i v súvislosti s väzbami na krajinu pôvodu (bod 76). Na druhú stranu však EŠLP konštatoval, že po uplynutí doby vyhostenia nebolo isté, či sa bude môcť pani Nunez vrátiť do Nórska, a či je odlúčenie od jej dvoch detí prechodné alebo trvalé. V takom prípade boli deti sťažovateľky v zraniteľnom postavení (bod 81). V tejto situácii, pri zvážení ďalších (výnimočných konkrétnych okolnostiach veci nemal EŠLP za to, že bola dostatočná váha prisúdená kritériu najlepšieho záujmu dieťaťa, a to v zmysle čl. 8 Dohovoru (bod 84); tu v tejto súvislosti EŠLP odkázal na čl. 3 Dohovoru o práva dieťaťa, podľa ktorého by primárnym pokračovaním hľadiskom pri akejkolvek činnosti orgánov verejnej moci týkajúcich sa detí mal byť najlepší záujem dieťaťa, ako to vyplýva i z rozsudku veľkého senátu EŠLP zo dňa 6. júla 2010, Neulinger a Shuruk proti Švajčiarsku, sťažnosť č. 41615/07, bod 135.

Práve hľadisko najlepšieho záujmu dieťaťa nebolo podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne zvážené najmä pri hľadaní spravodlivej rovnováhy medzi záujmom štátu na reguláciu pobytu cudzincov vo forme trvalého pobytu a právom na ochranu súkromného a rodinného života cudzinca ako aj najlepšieho záujmu dieťaťa.

Podobne ako vo veci Nunez proti Nórsku nie je možné predvídať, či by odlúčenie žalobcu od dieťaťa bolo trvalé alebo len dočasné, a to s ohľadom na obmedzené možnosti z hľadiska zákona o pobytu cudzincov, ktoré má žalobca pre umožnenie trvalého pobytu na území SR k dispozícii. Preto je podľa odvolacieho súdu potrebné sa touto otázkou zaoberať, pričom argumentácia žalovaného, že žalobca má možnosť žiadať o udelenie tolerovaného pobytu je právne bezvýznamná, nakoľko predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie o zrušení trvalého pobytu žalobcovi.

Odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že trvalé alebo dlhodobé odlúčenie vzhľadom na súdom upravený styk žalobcu s maloletou by neprimeraný zásah do rodinného života v danom prípade mohlo znamenať, ale ani prípadné „krátkodobé“ odlúčenie žalobcu od maloletej dcéry by nevylučovalo možnosť neprimeraného zásahu do práva žalobcu a jeho maloletej dcéry na rodinný život, pokiaľ by k nemu pristúpili ešte ďalšie žalobcom naznačené obavy, a to že matka maloletej chce v styku žalobcu s maloletou dcérou bezdôvodne zabrániť.

Objasnenie týchto skutočností však bude úlohou správneho orgánu, ktorý podrobne k rodinnému životu - záujmu žalobcu a styk a starostlivosť o maloletú dcéru musí podrobne vypočítať nielen žalobcu, ale aj matku maloletej dcéry a podrobne sa oboznámiť s obsahom spisu poručenského súdu, ktorý rozhodoval (rozhoduje) o úprave práv a povinností rodičov k maloletej dcére.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 2 OSP a § 246c OSP tak, že žalobcovi, ktorý mal úspech vo veci, priznal náhradu trov konania, podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, vo výške 1183,34 Eur titulom trov právneho zastúpenia. Náhrada trov konania pozostáva z náhrady za 6 úkonov právnej služby (prevzatie a príprava, podanie žaloby, ďalšia porada s klientom presahujúca hodinu, účasť na pojednávaní, ďalšia porada s klientom presahujúca hodinu, podanie odvolania) 6 x 134 Eur, t.j. 804 Eur, z režijných paušálov za každý úkon právnej služby 6 x 8,04 Eur, t.j. 48,24 Eur, z cestovných nákladov vo výške 53,48 Eur (180 km pri spotrebe 7,7 l/100 km, cene pohonných hmôt 1,482 Eur/l a náhrada za použitie motorového vozidla vo výške 0,183 Eur, t.j. 180 x 7,7 x 1,48 a 180 x 0,183), z náhrady za stratu času vo výške 80,40 Eur (1/60 výpočtového základu za každý začatú polhodinu 6 x 13,40) a DPH vo výške 197,22 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.